

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2003

MATAMAITIC - BONNLEIBHÉAL

PÁIPÉAR 2 (300 marc)

DÉ LUAIN, 9 MEITHEAMH - MAIDIN, 9:30 – 12:00

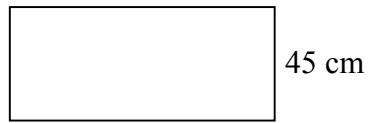

Freagair **SÉ CHEIST** (50 marc an ceann).

**Féadfar marcanna a chailiúint mura dtaispeántar obair riachtanach go soiléir.
Tabharfaidh an Feitheoir bileog fhoirmlí duit.**

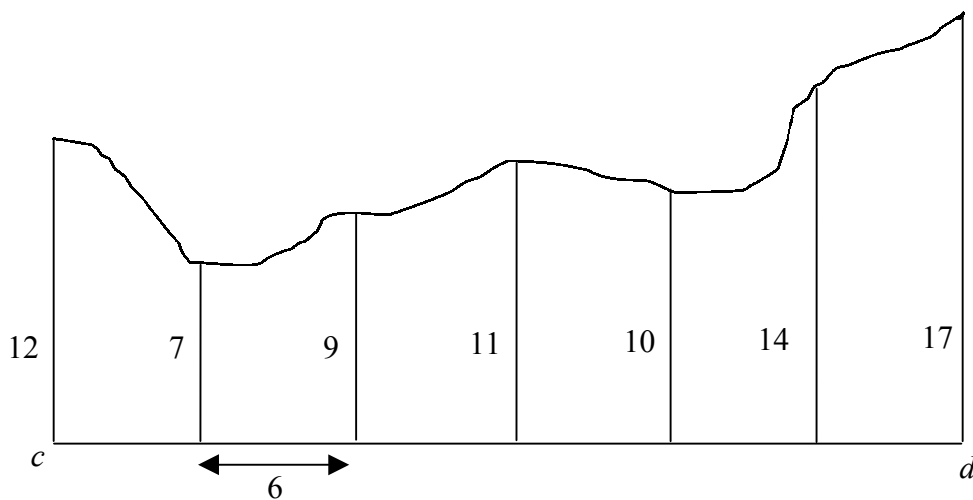
---

1. (a) Sreang, ar fad di 3 méadar, lúbtar í chun dronuilleog a chumadh, ar 45 cm fad sleasa amháin di.

Ríomh an fad atá sa slios is faide agus uaidh sin ríomh an t-achar atá iata ag an dronuilleog.

- (b) Ciumhais dhíreach de bhóthar is ea cd . Taispeánann an léaráid thíos an chuid sin den bhóthar atá faoi bhá tuile.

Déantar taobhmhiosúir atá 12, 7, 9, 11, 10, 14 agus 17 méadar ar fad a thomhas ag idirmhíreanna 6 méadar feadh $[cd]$. Bain feidhm as Riail Simpson chun achar na coda sin faoi bhá a ríomh.

2. (a) Tá an toirt chéanna ag sféar agus ag sorcóir. Is é 6 cm ga an sféir.

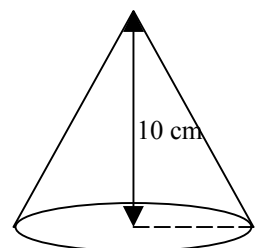
(i) Ríomh toirt an sféir.

Is é 4 cm ga an tsorcóra.

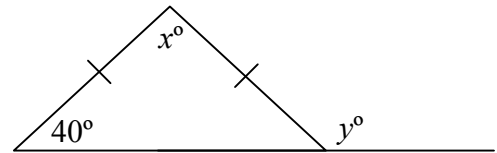
(ii) Ríomh airde an tsorcóra.

Glac le $\pi = 3.14$.

- (b) Is é 3246 cm^3 toirt dhronchóin chiorclaigh. Tá an cón 10 cm ar airde. Ríomh, ceart go dtí ionad amháin de dheachúlacha, ga an bhoinn. Glac le $\pi = 3.14$.

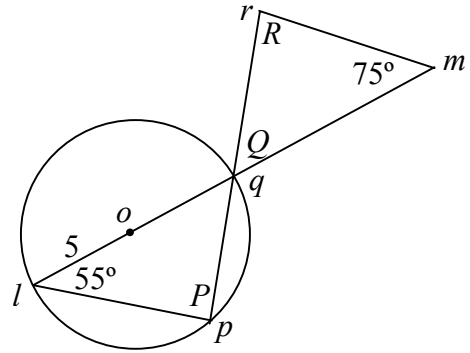
3. (a) Taispeántar triantán comhchosach sa léaráid.
Faigh luach x agus luach y .

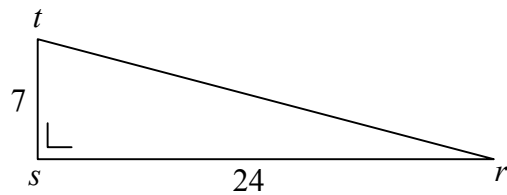
- (b) Is é o lár an chiorcail agus 5 cm an ga.
Tá $|lq| = |qm|$.

Faigh:

- (i) tomhas na huillinne P
- (ii) tomhas na huillinne Q
- (iii) tomhas na huillinne R
- (iv) fad $[qm]$.

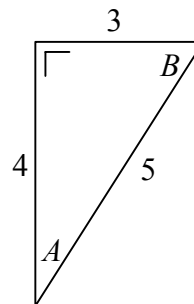

- (c) Taispeántar triantán dronuilleach sa léaráid, áit go bhfuil $|rs| = 24$ agus $|st| = 7$.
Bain feidhm as teoirim Pythagoras chun $|rt|$ a fháil.

4. (a) Dhá phointe iad $p(1, 8)$ agus $q(3, -8)$.
Faigh fána pq .
- (b) Is é $(2, 5)$ an pointe a agus is é $(-3, 6)$ an pointe b .
- (i) Faigh fad $[ab]$.
  - (ii) Faigh comhordanáidí lárphointe $[ab]$.
  - (iii) Breac ar ghrafpháipéar na pointí a agus b mar aon le lárphointe $[ab]$.
- (c) Is é $4y = 3x + 20$ cothromóid na líne L .
Is iad $(0, 5)$ comhordanáidí an pointe c .
- (i) Taispeáin go bhfuil an pointe c sa líne L .
  - (ii) Scríobh síos fána L .
  - (iii) Faigh cothromóid na líne M a ghabhann an pointe $(-2, 3)$ agus atá comhthreomhar le L .

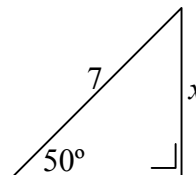
5. (a) Taispeántar triantán dronuilleach sa léaráid ar 3, 4 agus 5 cm faid na sleasa agus ar A agus B na hainmneacha ar dhá uillinn.

Scríobh síos luach:

- (i) $\cos A$
- (ii) $\sin A$
- (iii) $\tan B$.

- (b) Ríomh luach x , ceart go dtí ionad amháin de dheachúlacha.

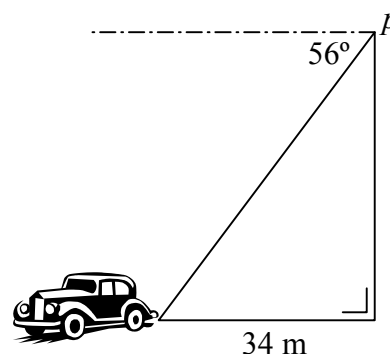

- (c) Tá carr ar thalamh cothrománach agus tá sé fad slí 34 m ó bhonn ostáin.

Tá an pointe p ag barr an ostáin.

Chun an carr a fheiceáil ó p , ní mór do dhuine féachaint síos uillinn 56° leis an gcothromán.

Ríomh, ceart go dtí an méadar is gaire, airde p os cionn leibhéal na talún.

6. (a) Ar na daoine atá ag obair i monarcha, siúlann 20 díobh chun oibre, gabhann 10 díobh i gcarr agus gabhann an 25 eile díobh ar an mbus.

Déantar oibrí amháin sa mhonarcha a roghnú go fánach.

Cad é an dóchúlacht go ngabhann an duine sin chun oibre ar an mbus?

- (b) Duine óg atá ag tosú ar jab nua, tá feisteas uaidh ina n-áirítear casóg, briste agus léine. Déantar iad seo thíos a choinneáil sa siopa áitiúil:
- trí chineál éagsúla de chasóga
  - dhá chineál éagsúla de bhrístí
  - cúig chineál éagsúla de léinte.

Cé mhéad slí éagsúil ina bhféadfaí feisteas a roghnú?

- (c) Rinneadh 150 mac léinn, a bhí gafa i scrúdú, a chur i ngrúpaí de réir aoise (16, 17 nó 18), agus de réir inscne (baineann nó fireann). Léirítear na torthaí sa tábla a leanas:

	Aois 16	Aois 17	Aois 18
Baineann	23	30	21
Fireann	10	50	16

Déantar mac léinn amháin a roghnú go fánach.

Cad é an dóchúlacht go mbeidh an mac léinn sin

- (i) fireannach
- (ii) baineannach ar aois 16 bliana d'aois
- (iii) níos óige ná 18?

7. (a) Is é 9 meán na gcúig uimhir 4, 8, y , 12, 15.
Faigh luach y .
- (b) Taifead den am a thógann sé ar fhostaithe taisteal chun oibre is ea an tábla a leanas:

Am (i nóiméid)	5 – 15	15 – 25	25 – 35	35 – 45
Líon na bhFostaithe	4	31	45	25

Nóta: Ciallaíonn 5 – 15 go bhfuil 5 nóiméad nó níos mó san áireamh ach níos lú ná 15 nóiméad, etc.

Déan cóip den tábla minicíochta carnaí thíos agus comhlánaigh é.

Am (i nóiméid)	<5	<15	<25	<35	<45
Líon na bhFostaithe	0				

Rianaigh an cuar minicíochta carnaí.
Bíodh líon na bhfostaithe agat ar an ais cheartingearach.

Bain feidhm as do chuar chun airmheán an ama a mheas.

- (c) Faigh meán agus diall caighdeánach na n -uimhreacha
5, 7, 12, 16,
ceart go dtí dhá ionad de dheachúlacha.

8. (a) Tóg triantán abc ina bhfuil
 $|ac| = 10$ cm, $|bc| = 8$ cm agus $|ab| = 6$ cm.
Cad é an tomhas atá san uillinn abc ?
- (b) Tóg cearnóg $abcd$ ina bhfuil $|ab| = 4$ cm.
Rianaigh íomhá na cearnóige faoin mhéadú
ar lár dó a agus ar fachtóir scála dó 2.5.
Faigh achar na cearnóige méadaithe.
- (c) Rinneadh gnáthléarscáil a laghdú faoi fhachtóir scála 0.5.
Bhí fad slí 9 cm idir dhá bhaile ar an léarscáil bhunúsach.
Cad é an fad slí atá eatarthu ar an léarscáil laghdaithe?

350 cm² an t-achar a bhí sa léarscáil bhunúsach.
Faigh an t-achar atá sa léarscáil laghdaithe.